

บทบรรณาธิการ

ประเด็นท้าทายต่อการยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ รวมถึงความสามารถในการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก สถาบันอุดมศึกษา มีการปรับกระบวนการทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาให้สามารถรับมือกับประเด็นท้าทายต่างๆ ความเป็นสากล(internationalization) ถือเป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาในมิติต่าง ๆ ทั้งการเรียนการสอน การวิจัย เพื่อนำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะประชากรของสังคมและประชาคมโลก จากบทความวิจัยของ ศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา สัจจานันท์ ในเรื่อง “ความเป็นสากลของการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในประเทศไทย” ได้สังเคราะห์กรอบแนวคิด ศึกษาสภาพการดำเนินการ และแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาความเป็นสากลของการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ อันจะนำไปสู่การพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาความเป็นสากลของสถาบันการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในประเทศไทย จากการสังเคราะห์งานวิจัยในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุไรวรรณ วรกุลรังสรรค์ พบว่า งานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารวิจัยสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ส่วนใหญ่เป็นบทความวิจัยจากวิทยานิพนธ์ รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจด้านการศึกษาผู้ใช้สารสนเทศมากที่สุด งานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการทำนาย ศึกษาแนวโน้ม และสร้างทฤษฎี พบได้น้อยที่สุด

สื่อสังคมออนไลน์ (Social Network) เป็นสื่อหรือช่องทางในการติดต่อสื่อสารแบบสองทางผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต บุคคลทั่วไปสามารถนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้ด้วยตนเองออกสู่สาธารณะโดยใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สื่อสารประเภทต่างๆ ในปัจจุบันมีแหล่งให้บริการเครือข่ายทางสังคมเกิดขึ้นบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น Facebook, Twitter, Line, Google Plus, YouTube, Blog เป็นต้น สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่มีทั้งประโยชน์และโทษที่ควรระวัง โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารบางอย่างที่เผยแพร่ออกสู่สาธารณะไปแล้วอาจไม่สามารถเรียกกลับคืนได้ และอาจก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อองค์กร ดังเช่นงานวิจัยของ อิศริยา หมีเงิน เรื่อง “การตระหนักรู้จริยธรรมสารสนเทศในการใช้เฟซบุ๊กของนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ในประเด็นของการใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ จุฑารัตน์ ศราวณวงศ์ ได้ทำการวิจัย “แนวทางการใช้สื่อสังคมออนไลน์กับงานประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” พบว่า สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ในงานประชาสัมพันธ์มากที่สุด คือ Facebook รองลงมาคือ YouTube การใช้สื่อดังกล่าวไม่มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการนำมาใช้อย่างชัดเจน และส่วนใหญ่ยังใช้ได้ไม่เต็มความสามารถหรือ function ที่เครื่องมือเหล่านี้มีอยู่ โดยผู้ใช้อ้างว่าไม่มีเวลาในการเรียนรู้การใช้งาน

นอกจากนี้วารสารวิจัยฉบับนี้ยังนำเสนอบทความงานวิจัยที่ทรงคุณค่าอีกหลายบทความทั้งปรากฏในรายการสารบัญ รวมทั้งบทความปริทัศน์ เรื่อง “เครือข่ายสังคมในสังคมเครือข่าย” และบทวิจารณ์หนังสือ เรื่อง “Big Data, Little Data, No Data: Scholarship in the Networked World” บทความต่าง ๆ ที่นำเสนอในวารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ คงจะอำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาการศึกษา และวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ได้ตามสมควร

สุรพล ฤทธิ์รวมทรัพย์

ประธานแผนกวิจัยและพัฒนา

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ

บรรณาธิการ